

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Flores vltimarum voluntatu[m] non sine sudore collecti
p[er] d[omi]n[u]m Rolandinu[m] Bononie[n]sem Juris
vtriusq[ue] p[ro]fessore[m] opti[m]e meritu[m] Annexo in
calce peculiari quoda[m] ...**

Rolandinus <de Passageriis>

Parrhisiis, 1514

Qualiter aduciat pena praeceto vl phibitionibus testator. Rubrica lvii

[urn:nbn:de:bsz:31-115460](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-115460)

qui testa. fa. possunt. sed qñ testa-
tor grauat heredē vt liberet / vide
tur grauare vt liberet iter viuos.
sed liberatio iter viuos illud im-
portat vt notat idē d. ar. vbi. s. er
go. zc. Et si diceret heres teneſ
ad liberandū etiā quādo testator
reliquit liberationē simpliciter.
vt. l. iij. s. nūc de effectu. ff. eo. dic
verū ē. quia lex hoc vult / nō te
stator dixerit et sic nō apparet de
voluntate eius. tene menti et sis
caut⁹ tu tabellio i verbis istis cō
cipiendis: qñ vt patet multū in-
terest vtrū scribas. liberationem
tali suo quondā tutori reliquit / aut
ab eo nihil exigi voluit / aut here-
dē suū nō agere grauauit: quoniam
illis casib⁹ nec dol⁹ nec res testa-
toris penes ipm legatarū existēs
remissa vident⁹. vel si scribas / zc he
redem suū grauauit vt talē tuto
rē quonda suū liberet: qñ tūc illa
omīa remissa vident⁹ vt patet ex
premissis. Gerardus mulert.

**De forma verborū p
q̄ testamētis pcedenti-
b⁹ et s. quentibus dero-
gatur. Rubrica. lvi.**

Si testator memi-
nit se aliq̄ vel aliqua p-
cedentia testamenta fe-
cisse. vel etiā suspicatur q̄ facta
appareant: tutum consilium est q̄
illa specialiter reuocet: ne forte in
aliquo eorū aliq̄d appositū appa
reat propter quod huic posteriori
iudicij parere. reuocabit autē
hoc modo. Proterea testamentū
quod oli a se factū et scriptū est ma-
nu talis notarij: et omnē aliz cu
iusq̄ generis vltimā volūtatē ha-
ctenus a se factā / scriptā cuiusq̄
manu reuocauit penit⁹ et fregit
z irritauit. z lz in eo scriptū sit po-
steriorē aliter nō valere nisi in eo
pūneret hymn⁹ āgelic⁹ vt glia in

excelsis deo: vel dñica oratio pat
nī scz: vt aliq̄d aliō s̄bū vt factū
faciendū p qd p̄fertī vltie volūta-
ti derogatū est in aliq̄ tñ ea oia et
singula spāliter et noiatim iussit z
voluit nō valere. nā quozscūq̄ d
rogatorūz et cuiusq̄ p̄oris vltie
volūtatē se oino asseruit penitere
z si testator timeat falsa p⁹ mo-
tē ei⁹ testamēta pducī: qd pluries
tpib⁹ nris (p̄chdoloz) cōgisse me
minim⁹: z iō velit oib⁹ sc̄q̄nrib⁹ d
rogari scribes hoc mō. Itē dispo-
sunt et mādauit hāc ei⁹ vltimā vo-
lūtatē oib⁹ alijs quas eū de cete-
ro fecisse apparuerit plenissime
pualere / et si q̄cūq̄ alia vltia vo-
luntas p̄ter hāc in futurū p eū fa-
cta diceſ vel apparebit voluit il-
lā penit⁹ non valere: nec vllū effe-
ctuz h̄re: nec vllā ei adē adhiberi
nisi in eo fieret mētio de verbo ad
verbū p̄tīs vltimē volūtatē. Et
sic: nisi i ea scriptū esset / icluz quē
faciunt. zc. vel aliq̄d aliud s̄bū ab
sconsū et cclatū qd tibi placuerit
ponere. De materia ista dictū est
supra. i ru. si testator voluerit p̄ce-
den. vel subse. suis vlti. volun. zc.

**Qualiter aduicia pe-
na p̄cepto vt phibitiōi
testator. Rubrica. lvii.**

Multoties p̄tin-
git q̄ testator p⁹ mo-
tē suā fieri p̄cipit vel
fieri phibz qd heres
suare necesse nō hz nisi metu pe-
ne legati p̄stādi coarceat: qd si fa-
ctū fuerit ita diceſ Itē voluit di-
sp̄sunt z mādauit q̄ filij sui siml
z cōit habitēt z ad diuisionē oim
bonorū cōmuniū nō pueniāt vsq̄
ad. x. vel. xx. ānos post. obitū ipi⁹
testatoris. vt sic quisq̄ q̄ minor est
inter eos p̄pleuerit. xxv. annū sue
etatis: q̄ si p̄ factū fuerit vel q̄ si
aliq̄ eorū ceteros ad diuisionē p-
h. i.

af de volo
lle remota
ff. de libe
dolo furu
ur nullio
s. illud
de cella
li feru
uerit q
ur libera
attide p
dolo nec
os eū iū
le. Sed
clit. an
tia illi
ueit fm
legatū
su ipos
impro
facit
si aliō
ape
aures
e legat
te vllie
p̄te vll
beratio
nat here
viderur
statoris
hoc casu
lio. cum
edē suū
vt liberet
sed si re
re liberet
tūc vide
tano eis
s penes
doquitur
in fine.
litanā ē
quando
f de hoc
tatio de iur
de. trē.
alimū.
litas C.

Prima pars florum.

uocauerint/dānauit pene cā eos sine illū vel illos ex eis q̄ ceteros ad diuisionē pcurauerit in. c. lib. tali in dāsterio v̄l p̄sone legati nomine p̄soluēdis. Et si p̄cipat filio si fenerari v̄l filiā: alī hoi in fūno maliter inō p̄iungere/vel aliqd̄ aliō p̄cipiat v̄l p̄hibeat/penā adijcias dicēdo. q̄ si cōtrafecerit vel si cōtra factū fuerit. dānauit eum vel eos pene cā in. c. 2c. De materia ista dictū est supra in rub. de p̄ceptis et dispo. testa. quibus est adijcienda pena.

De formāda clausula finali i sexto et vltio capitulo testamēti. Ru. lviij

Dostq̄ scripta fuerint in dispositione testamentaria omnia supra dicta. v. capitula scilicet probemium/legata/institutiones/substitutiones/et omnis alia testatoris p̄ uidentia/prohibitio/vel p̄ceptuz: videlz: vel hec omnia v̄l illa. ex eis q̄ casus v̄l testator volūtas exegerit: subijctes tabellio in. vi. et vltimo capitulo testamēti clausulam gēnālē hoc mō. Et hāc suā vltimā volūtatē asseruit eē velle quā valere voluit iure testamenti. aut si sic nō valet/saltē eā iure codicillorū vel alteri⁹ cuiuscūq̄ vltie voluntatis valere voluit. et teneri ipsam et hōiāet singula q̄ i eadē cōtinent ab oī herede aut successore suo. Et sic itaq̄ p̄dicta oīa et singula sue vltie volūtatē dispositionez asseruit esse velle: quā vt testamentū et testamēti iure valere mandauit et voluit. q̄ si aliqua eā p̄sentī/vel futura testamēti iure nō valeat/saltē eā ius et effectū codicillorū habere voluit. siue alteri⁹ cuiuscūq̄ vltime volūtatē iure inuolabiliter obseruari: et effectiuer adimpleri mandauit.

Ad ditionē. V̄l si vis secure te-

stari cape formas quā pōit Spe. in ti. de instru. ed. §. p̄p̄dote. p̄l. si q̄s vult igit̄ secure. quā formas posuit. s. in rub. de clausule finalis effectu. vers. si igit̄ vis. Ber. mu.

De his q̄ iunt i testa mēto ceci specialiter obseruanda. Rubu. lix.

Et si generalia quodā mō theoricē et p̄actice vidānt trāscurtisse: q̄ tū adhuc tā nuncupatiui q̄ in scriptis testamēti sp̄alia q̄dā supesse vident q̄ qdē ignorātia de facili posset dānosa et p̄cūda tabellio: b̄ eē. iccirco ip̄a sp̄alia ne tegat̄ si lētio huic opusculo inserere curauit. **Q**uō p̄mittit̄ hoi ceco q̄ vel naturaliter vel accidentaliter vtriusq̄ oculi lumie caret: testari forma cōmuni. imo quedā adhibere cogit: quorū si qd̄ defuerit: testamētū nō tenet. Hoc autē est in eo fauorē inductū: q̄ cū ip̄e facilius q̄ hō vidēs ledi possit et decepti merito ibi versat̄ mai⁹ periculus: et ideo debuit mai⁹ consiliū adhiberi. vi. ff. de car. edicto. l. i. §. sed et si q̄s et. c. vbi periculū. in prin. de elec. l. vi. Itaq̄ cec⁹ volēs facere testamentuz debet vocare tabulariū. q̄ si tabularius venire nō pōt / tunc licebit ei aliū quēcūq̄ adhibere scriptorē. vocabit enim vj. testes legitimos et scribere scientes/et corā eis p̄fitebit̄ se velle facere et hōi sine scriptis. Insuper heredū q̄ instituit noīa dicit: et ne sola noīa cōmemoratio q̄cūq̄ ab iuguitatis pariat: et iudicia p̄noīa et dignitates eorū videlz cur⁹ dignitatis v̄l officij sint ipi heredes: et i quoq̄ in q̄to eos instituit. Itē legata et fideicommissa debebit corā eis ore p̄prio dilucide clamare: et debebit̄ eū videre. et inde p̄sertiz hec oīa scribi / et scripta recitari.